

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023
Political Science (Compulsory) Paper-X
POLC28: Comparative Politics

Day and Date: Monday, 11/12/2023
Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Constitutionalism of under development Country is different than-----?
a) Eastern b) Western c) Southern d) None of these
- 2 Where was the emergence of communist Constitutionalism?
a) China b) Russia c) Pakistan d) India
- 3 Who has written the book "Communist Manifesto"?
a) Plato b) Karl Marx c) Smith d) None of these
- 4 .....stability is essential Condition of Developing of Constitutionalism.
a) Political b) Economical c) Cultural d) None of these
- 5 In which Country is used referendum as an instrument of democracy?
a) India b) Switzerland c) England d) America
- 6 The tenure of the American President is -----years?
a) 5 b) 4 c) 6 d) 9
- 7 The judge of the Supreme Court in the USA is removed by ----- process.
a) Impeachment b) Court Proceedings c) by the executive board d) None of these
- 8 How Many Members are in the Senate of USA?
a) 200 b) 435 c) 100 d) 50
- 9 What kind of democracy is there in Switzerland?
a) Indirect b) Direct c) Guided d) None of these
- 10 The House of Lords is the ..... House of Parliament of England?
a) Lower b) Upper c) Third d) None of these
- 11 Which country's federation is a Centripetal federation?
a) England b) India c) China d) America
- 12 How many constituent states are there in USA?
a) 50 b) 13 c) 28 d) 19
- 13 Double citizenship is the features of -----Structure of Government System.
a) Unitary b) Federal c) Quasi-Federal d) None of these

- 14 What is the constitutional provision Regarding Indian Republic?
 a) Federation b) Quasi-Federal c) Union of State d) None of these
- 15 In which Country the states are given equal Status according to the Constitution?
 a) England b) India c) America d) Canada

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Concept of Constitutionalism
- 2 Origins of the US Constitution
- 3 Powers of House of Lords of England
- 4 Centrifugal concept of federalism

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the features of the US Constitution.
- 2 Explain the power of Senate in USA
- 3 Explain the features of unitary system of government.
- 4 Centripetal concept of federalism

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the salient Features of British (UK) Constitutionalism?
- 2 What is federal system of government? Explain the nature of federal system of government.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ----- देशांपेक्षा विकसनशील देशांमध्ये असलेला राज्यघटनावाद वेगळ्या स्वरूपाचा आहे.
 अ) पौरवात्य ब) पाश्चिमात्य क) दाक्षिणात्य ड) यापैकी नाही
- 2 साम्यवादी राज्यघटनावादाचा उदय कोठे झाला?
 अ) चीन ब) रशिया क) पाकिस्तान ड) भारत
- 3 कम्युनिष्ट मानिफेस्तो हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?
 अ) प्लेटो ब) कार्ल मार्क्स क) स्मिथ ड) यापैकी नाही
- 4 घटनावादाच्या विकासासाठी ----- स्थिरता आवश्यक असते?
 अ) राजकीय ब) आर्थिक क) सांस्कृतिक ड) यापैकी नाही
- 5 सार्वमत हे कोणत्या देशात लोकशाहीचे माध्यम म्हणून वापरले जाते?
 अ) भारत ब) स्वीजरलँड क) इंग्लंड ड) अमेरिका
- 6 अमेरिकन राष्ट्राध्यक्षांचा कार्यकाळ ----- वर्षांचा असतो?
 अ) ५ ब) ४ क) ६ ड) ९
- 7 यूएसएमध्ये सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश ----- प्रक्रियेद्वारे काढून टाकतात?
 अ) महाभियोग ब) न्यायालयीन कार्यवाही क) कार्यकारी मंडळाकडून ड) यापैकी नाही

- 8 यूएसए च्या सिनेटमध्ये किती सदस्य आहेत?
अ) २०० ब) ४३५ क) १०० ड) ५०
- 9 स्विट्झर्लंडमध्ये कोणत्या प्रकारची लोकशाही आहे?
अ) अप्रत्यक्ष ब) प्रत्यक्ष क) मार्गदर्शित ड) यापैकी नाही
- 10 हाऊस ऑफ लॉर्ड्स हे इंग्लंडच्या संसदेचे ----- सभागृह आहे?
अ) कनिष्ठ ब) वरिष्ठ क) तिसरे ड) यापैकी नाही
- 11 कोणत्या देशाचे संघराज्य केंद्राकर्षी प्रवृत्तीने निर्माण झालेले संघराज्य आहे.?
अ) इंग्लंड ब) भारत क) चीन ड) अमेरिका
- 12 अमेरिकेत मध्ये किती घटक राज्ये आहेत?
अ) ५० ब) १३ क) २८ ड) १९
- 13 दुहेरी नागरिकता कोणत्या शासन प्रकारात स्वीकारली जाते.
अ) एकात्म ब) संघराज्य क) अर्ध संघराज्य ड) यापैकी नाही
- 14 भारतीय प्रजासत्ताकाची घटनात्मक ओळख कोणत्या स्वरूपाची आहे ?
अ) संघराज्य ब) अर्ध संघराज्य क) राज्यांचा संघ ड) यापैकी नाही
- 15 कोणत्या देशाच्या संविधाना नुसार घटक राज्यांना समान दर्जा देण्यात आला आहे
अ) इंग्लंड ब) भारत क) अमेरिका ड) कॅनडा

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 घटनावादाची संकल्पना
- 2 अमेरिकेच्या संविधानाची उगमस्थाने
- 3 इंग्लंडचे हाऊस ऑफ लॉर्ड्स गृहाचे अधिकार
- 4 संघराज्याची केंद्रोत्सारी संकल्पना

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अमेरिकन राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 2 यूएसए मधील सिनेटचे अधिकार स्पष्ट करा
- 3 एकात्मक शासन व्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 4 संघराज्याची केंद्राकर्षी संकल्पना

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 ब्रिटिश (यूके) संविधानवादाची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 2 संघराज्य शासन पद्धती म्हणजे काय? संघराज्यात्मक शासन पद्धतीचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

*****

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023

Political Science (Compulsory) Paper-X

POLC28: Comparative Politics

Day and Date: Monday, 11/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 ----- देशांपेक्षा विकसनशील देशांमध्ये असलेला राज्यघटनावाद वेगळ्या स्वरूपाचा आहे.

अ) पौरात्य ब) पाश्चिमात्य क) दक्षिणात्य ड) यापैकी नाही

Option 2

2 साम्यवादी राज्यघटनावादाचा उदय कोठे झाला?

अ) चीन ब) रशिया क) पाकिस्तान ड) भारत

Option 2

3 कमुनिष्ट मानिफेस्तो हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

अ) प्लेटो ब) कार्ल मार्क्स क) स्मिथ ड) यापैकी नाही

Option 2

4 घटनावादाच्या विकासासाठी ----- स्थिरता आवश्यक असते?

अ) राजकीय ब) आर्थिक क) सांस्कृतिक ड) यापैकी नाही

Option 1

5 सार्वमत हे कोणत्या देशात लोकशाहीचे माध्यम म्हणून वापरले जाते?

अ) भारत ब) स्वीजरलँड क) इंग्लंड ड) अमेरिका

Option 2

6 अमेरिकन राष्ट्राध्यक्षांचा कार्यकाळ ----- वर्षांचा असतो?

अ) ५ ब) ४ क) ६ ड) ९

Option 2

7 यूएसएमध्ये सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश ----- प्रक्रियेद्वारे काढून टाकतात?

अ) महाभियोग ब) न्यायालयीन कार्यवाही क) कार्यकारी मंडळाकडून ड) यापैकी नाही

Option 1

8 यूएसए च्या सिनेटमध्ये किती सदस्य आहेत?

अ) २०० ब) ४३५ क) १०० ड) ५०

Option 3

9 स्विट्झर्लंडमध्ये कोणत्या प्रकारची लोकशाही आहे?

अ) अप्रत्यक्ष ब) प्रत्यक्ष क) मार्गदर्शित ड) यापैकी नाही

Option 2

10 हाऊस ऑफ लॉर्ड्स हे इंग्लंडच्या संसदेचे ----- सभागृह आहे?

अ) कनिष्ठ ब) वरिष्ठ क) तिसरे ड) यापैकी नाही

Option 2

11 कोणत्या देशाचे संघराज्य केंद्राकर्षी प्रवृत्तीने निर्माण झालेले संघराज्य आहे.?

अ) इंग्लंड ब) भारत क) चीन ड) अमेरिका

Option 4

12 अमेरिकेत मध्ये किती घटक राज्ये आहेत?

अ) ५० ब) १३ क) २८ ड) १९

Option 1

13 दुहेरी नागरिकता कोणत्या शासन प्रकारात स्वीकारली जाते.

अ) एकात्म ब) संघराज्य क) अर्ध संघराज्य ड) यापैकी नाही

Option 2

14 भारतीय प्रजासत्ताकाची घटनात्मक ओळख कोणत्या स्वरूपाची आहे ?

अ) संघराज्य ब) अर्ध संघराज्य क) राज्यांचा संघ ड) यापैकी नाही

Option 3

- 15 कोणत्या देशाच्या संविधाना नुसार घटक राज्यांना समान दर्जा देण्यात आला आहे
अ) इंग्लंड ब) भारत क) अमेरिका ड) कॅनडा

Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 घटनावादाची संकल्पना

Ans:

- 2 अमेरिकेच्या संविधानाची उगमस्थाने

Ans:

- 3 इंग्लंडचे हाऊस ऑफ लॉर्ड्स गृहाचे अधिकार

Ans:

- 4 संघराज्याची केंद्रोत्सारी संकल्पना

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अमेरिकन राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 यूएसए मधील सिनेटचे अधिकार स्पष्ट करा

Ans:

- 3 एकात्मक शासन व्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

- 4 संघराज्याची केंद्राकर्षी संकल्पना

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 ब्रिटिश (यूके) संविधानवादाची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 संघराज्य शासन पद्धती म्हणजे काय? संघराज्यात्मक शासन पद्धतीचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

*****